

Er ref: Maria Wetterling
N2020/00452/RS
n.remissvar@regeringskansliet.se
n.rs.remiss@regeringskansliet.se

Vår ref: Kai-Yee Thim
R2020-08
kai-yee.thim@skogsindustrierna.se

Yttrande avseende Näringsdepartementets promemoria Material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel (Ds 2020:6)

Skogsindustrierna tackar för möjligheten att lämna synpunkter på denna remiss (Ds 2020:6).

Sammanfattning

Skogsindustrierna välkomnar införandet av en nationell offentlig kontroll för uppföljning av EU:s gemensamma regler för material och produkter avsedda för kontakt med livsmedel uppfylls.

Skogsindustrierna betonar att detta är ett omfattande och komplext område. Tillsynen bör utgå från materialet som är avsett för livsmedelskontakt i sitt färdiga skick och därefter vid behov gå bakåt i värdekedjan och till de som levererat materialet. Samråd och samverkan mellan berörda aktörer för att fastställa och förtydliga riktlinjer kommer att vara avgörande för att likvärdiga kontroller över hela landet ska kunna utföras.

- Offentliga kontrollen bör begränsas till dokumentation avseende material och produkter (avsedda att komma i kontakt med livsmedel) som avses släppas på marknaden i sitt färdiga skick
- Samverkan med Skogsindustrierna kring kunskapsutbyte om papper och kartong (avsedda att komma i kontakt med livsmedel) är avgörande för en effektiv kontroll
- Sverige bör inte ställa högre krav än EU:s kontaktmaterialförordning 1935/2004 och förordning om god tillverkningsstandard 2023/2006
- Sverige bör ha ett nationellt referenslaboratorium för material som inte har unionsrättsliga bestämmelser
- Handlingsplan för utbildning och kompetensutveckling saknas
- Mer tid behövs för införande av tillsyn av material och produkter avsedda för kontakt med livsmedel

Skogsindustriernas yttrande

Skogsindustrierna välkomnar införandet av en nationell offentlig kontroll för att följa upp att EU:s gemensamma regler för material och produkter avsedda för kontakt med livsmedel uppfylls.

Offentliga kontrollen bör begränsas till dokumentation avseende material och produkter (avsedda att komma i kontakt med livsmedel) som avses släppas på marknaden i sitt färdiga skick

I promemorian beskrivs att en förklaring om överensstämmelse ska utfärdas i varje led av tillverkningskedjan från råvaruproducent till tillverkare av färdig produkt baserad på dokumentation från tidigare led i kedjan. (Kapitel 3)

Skogsindustrin anser att denna skrivnings omfattning bör förtydligas för den kommande offentliga

kontrollen. Tillsynen bör utgå från materialet som är avsett för livsmedelskontakt i sitt färdiga skick och därefter vid behov gå bakåt i värdekedjan och till de som levererat materialet. Underlag bör efterfrågas på den färdiga produkten som är avsedd för kontakt med livsmedel.

För papper och kartong är kemikalier och massa de ingående råvaror för produktion av slutprodukten. Slutproduktens prestanda bör vara det viktigaste och därmed bör den offentliga kontrollen endast omfatta materialet eller slutprodukten. Detta gäller även för returfiberbaserade produkter. Det bör tydliggöras att tillsynens omfattning är i linje med ramförordningens omfattning (§1).

Samverkan med Skogsindustrierna kring kunskapsutbyte om papper och kartong (avsedda att komma i kontakt med livsmedel) är avgörande för en effektiv kontroll

I promemorian beskrivs kontaktmaterialförordningen och att det saknas unionsrättsliga bestämmelser för papper, kartong, metall, glas och tryckfärger. (Kapitel 3)

Ett tillägg är att förordningen 2019/505 om ömsesidigt erkännande tillämpas för ovan nämnda material. Principen om ömsesidigt erkännande innebär att varor som släpps ut på marknaden i en medlemsstat där de anses uppfylla lagstiftningen, även ska kunna säljas i en annan medlemsstat. Ett konkret exempel för materialen papper och kartong är hur den tyska lagstiftningen¹ tolkar att papper och kartong uppfyller kontaktmaterialförordningen 1935/2004 utifrån tyska rekommendationen BfR².

Ett flertal branschorganisationer på europeisk nivå (ACE, CCB, CEPI, CITPA, ETS, ECMA och FEFCO³) har även tagit fram vägledningen [Food Contact Guidelines for the compliance of paper & board materials and articles](#). Vägledningen är baserad på nationella lagstiftningar, gällande praxis och är uppdaterad från 2019. Skogsindustrierna betonar att branschen har lång erfarenhet kring kvalitetskontroll och produktsäkerhet av papper och kartong avsedda för livsmedelskontakt och efterfrågar fortsatt samverkan med branschen kring kunskapsutbyte och rådgivning.

Sverige bör ha ett nationellt referenslaboratorium för material som inte har unionsrättsliga bestämmelser

I promemorian beskrivs att utsedd myndighet också ska ha tillgång till lämplig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnos. (Kapitel 3)

Skogsindustrierna förordar att Sverige bör ha ett nationellt referenslaboratorium. Sverige har mycket god kunskap om pappersindustrins produkter, vilket inte är självklart att den kunskapen finns i alla länder. För de material som inte har unionsrättsliga dokument är det av ytterst nödvändigt att lämplig kompetens tas tillvara och användas.

Sverige bör inte ställa högre krav än EU:s kontaktmaterialförordning 1935/2004

I promemorian beskrivs kontaktmaterialförordningen 1935/2004, och i dess skrivning finns det inget uttryckligt förbud mot att släppa ut material och produkter på marknaden som inte uppfyller kraven i förordningen. (Kapitel 9)

Kontaktmaterialförordningen 1935/2004 är en harmoniserad förordning som gäller inom EU.

Skogsindustrierna motsätter sig att Sverige inför krav som går längre än det som ställs inom EU. För material som inte har unionsrättsliga bestämmelser, såsom papper och kartong, så finns det utrymme för tolkningar och bedömningar och därför bör det finnas skillnad på hur man bedömer en lagöverträdelse.

¹ <http://www.gesetze-im-internet.de/lfgb/>

² Bundesinstitut für Risikobewertung

³ The alliance for beverage carton (ACE), Cepi Container Board (CCB), Confederation of European Paper Industry (CEPI), Confederation of Paper and Board Converters in Europe (CITPA), European Tissue Paper Association (ETS) and Federation of Corrugated Packaging (FEFCO)

För de material som har unionsrättsliga bestämmelser så har kriterierna och krav på underlag fastställts och därmed kan förbud tillämpas när dessa inte uppfylls.

Handlingsplan för utbildning och kompetensutveckling saknas

I promemorian föreslås kommunerna ansvara för att bedriva den operativa kontrollen av material avsedda att komma i kontakt med livsmedel vid andra anläggningar än livsmedelsanläggningar. (Kapitel 10)

Området material och produkter avsedda för kontakt med livsmedel är omfattande och komplext:

- ett fåtal materialslag har harmoniserad lagstiftning
- kombinationer av olika materialslag har ingen harmoniserad lagstiftning
- ömsesidigt erkännande tillämpas
- nationella rekommendationer tillämpas
- testmetoder är materialspecifika och det saknas en hel del standardiserade metoder

Detta kan försvåra en enhetlig tillämpning av EU-lagstiftning såsom kontaktmaterialförordningen 1935/2004. Skogsindustrin anser att utbildning och kompetens inom området är kritiska faktorer. I förslaget saknas en handlingsplan för hur detta ska säkerställas och upprätthållas inom stora som små kommuner och vi anser att det med detta underlag inte går att avgöra om det är rimligt att kommunerna ansvarar för den operativa kontrollen.

Sverige bör inte ställa högre krav än EU:s förordning om god tillverkningssed 2023/2006

I promemorian beskrivs att EU:s förordning om god tillverkningssed 2023/2006 ger utrymme för tolkningar och att det finns behov av mer detaljerade bestämmelser. Det anges vidare att dessa verkställighetsföreskrifter till sitt innehåll kan gå utöver vad sådana föreskrifter får innehålla. (Kapitel 10)

Skogsindustrin betonar vikten av att verkställighetsföreskrifterna är i enighet med gällande EU-lagstiftning för att inte skapa hinder för den inre marknaden. Det är av stor vikt att framtagningen av verkställighetsföreskrifterna sker i samråd de aktörer som föreskriften avser omfatta.

Mer tid behövs för införande av tillsyn av material och produkter avsedda för kontakt med livsmedel

I promemorian föreslås att lagändringarna träder i kraft från 1 januari 2021 men att systemet tillämpas fullt ut vid halvårsskiftet 2021. (Kapitel 13)

Skogsindustrierna yrkar skjuta på ikraftträdande av de nya lagändringarna. Vår bedömning är att det inte ges tillräckligt med tid för att det ska finnas en rimlig möjlighet att utbilda de som kommer utföra kontrollerna och skapa stödsystem men också ta fram de vägledningar som behövs för att underlätta för alla som omfattas av tillsynen. Området material och produkter avsedda för kontakt med livsmedel är som tidigare nämnt, omfattande och komplext. Skogsindustrierna anser att detta nya område för tillsyn behöver de mest gynnsamma förutsättningarna för att likvärdiga kontroller över hela landet ska kunna utföras och för det behövs mer tid än vad som föreslås i promemorian.

Stockholm, 26 maj 2020

För Skogsindustrierna

Kai-Yee Thim
Produktdirektör